

Διαγνωστικά διλήμματα σε ασθενή με εκδήλωση οξείας μυοκαρδίτιδας και σύνδρομο Brugada

ΟΥΡΑΝΙΑ Κ. ΚΑΡΙΚΗ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΠΛΑΟΥΡΑΣ,
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΛΗΛΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΔΡΑΓΑΣΗΣ,
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΥΚΤΑΡΗ, ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΕΦΡΑΙΜΙΔΗΣ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΕΤΣΑΣ

Καρδιολογικός τομέας, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο

Λέξεις ευρετηρίου

Μυοκαρδίτιδα, Σύνδρομο Brugada, Brugada phenocopy

Επικοινωνία

Ουρανία Κ. Καρίκη

Καρδιολόγος, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο

Λεωφόρος Ανδρέα Συγγρού 356, 17674

Email ouraniakariki@gmail.com

Τηλέφωνο: +30 6973391172

Εκπαιδευτικά Σημεία Περιστατικού

ο Οξείες καταστάσεις όπως η μυοκαρδιακή φλεγμονή και οι ηλεκτρολυτικές διαταραχές μπορεί να μιμούνται ηλεκτροκαρδιογραφικά την εικόνα του συνδρόμου Brugada (Brugada phenocopies).

ο Χαρακτηριστικό των Brugada phenocopies είναι η υποχώρηση των ηλεκτροκαρδιογραφικών ευρημάτων μετά την διόρθωση των υποκείμενων αιτιών που το προκάλεσαν.

ο Βιβλιογραφικά απουσιάζουν αναφορές συνδρόμου Brugada με συνυπάρχουσα εκδήλωση οξείας μυοκαρδίτιδας.

Παρουσίαση περιστατικού

Άνδρας ασθενής 23 ετών επισκέφθηκε το τμήμα επειγόντων του νοσοκομείου μας λόγω οπισθοστερνικού άλγους με συνοδά αυτοπεριοριζόμενα επεισόδια αισθήματος παλμών από τριημέρου.

Από το ατομικό του αναμνηστικό ανέφερε ένα συγκοπτικό επεισόδιο προ τριετίας χωρίς διερεύνηση και θετικό οικογενειακό ιστορικό για αιφνίδιο καρδιακό θάνατο. Από την εξέταση του ασθενούς προέκυψε ηλεκτροκαρδιογραφική εικόνα συνδρόμου Brugada τύπου 1 (Εικόνα 1a), αύξηση δεικτών μυοκαρδιακής νέκρωσης και φυσιολογική απεικόνιση στο υπερηχογράφημα καρδιάς.

Στα πλαίσια διερεύνησης πραγματοποιήθηκε στεφανιογραφία χωρίς ανεύρεση στενώσεων και μαγνητική τομογραφία καρδιάς με ευρήματα συμβατά με οξεία μυοκαρδίτιδα (Εικόνες 1b, 1c, 1d- παθολογικές τιμές native T1 και T2 mapping, θετική ακολουθία STIR στο μεσοκοιλιακό διάφραγμα με μικρής έκτασης καθυστερημένη εναπόθεση γαδολινίου-LGE- σε μη ισχαιμικό πρότυπο κατανομής στο πρόσθιο τοίχωμα και το μεσοκοιλιακό).

Έγινε έναρξη αγωγής με β-αναστολέα και αναστολέα μετατρεπτικού ενζύμου, ωστόσο η συμπτωματολογία του ασθενούς δεν βελτιωνόταν ενώ η τηλεμετρία του κατέγραψε επεισόδια μη εμμένουσας κοιλια-

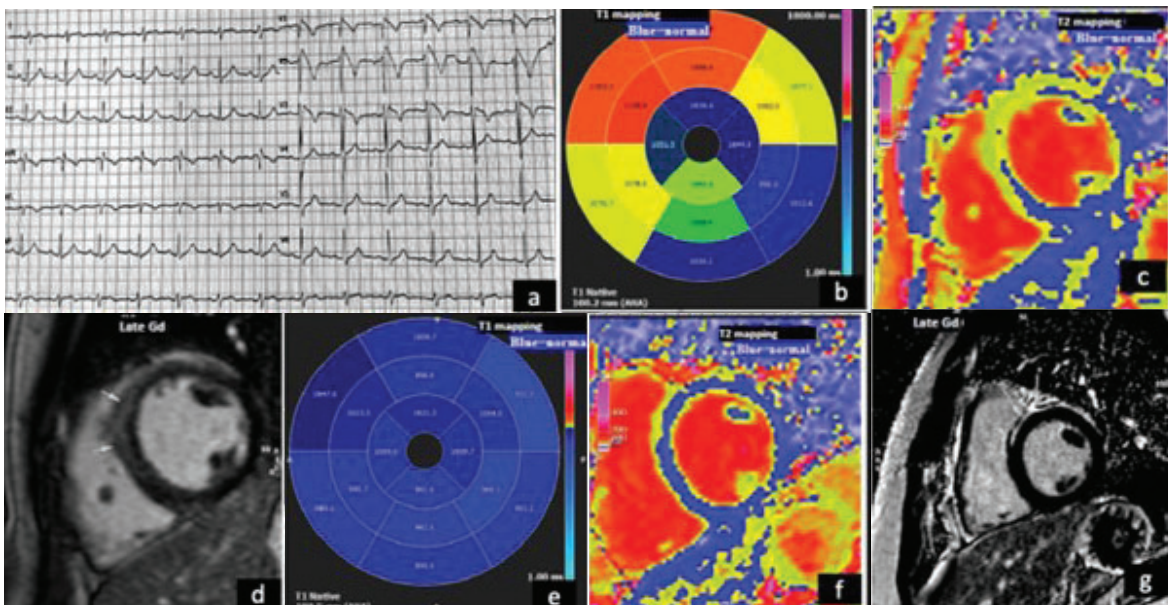
κής ταχυκαρδίας. Λόγω της μη ανταπόκρισης στη συνήθη αγωγή και της κοιλιακής αρρυθμιογένεσης αποφασίστηκε η διενέργεια ενδομυοκαρδιακής βιοψίας που επιβεβαίωσε την διάγνωση της μυοκαρδίτιδας από διηθήματα λεμφοκυττάρων και απέκλεισε λοιμώδη αίτια.

Βάσει των ευρημάτων, έγινε έναρξη ανοσοκατασταλτικής αγωγής με κορτικοστεροειδή και αζαθειοπρίνη με πλήρη υποχώρηση συμπτωμάτων και αρνητικοποίηση των μυοκαρδιακών ενζύμων. Έλαβε εξιτήριο λίγες ημέρες μετά ασυμπτωματικός, με επίμονη ωστόσο ηλεκτροκαρδιογραφική εικόνα συνδρόμου Brugada τύπου 1.

Δώδεκα εβδομάδες μετά το εξιτήριο, ο ασθενής επανήλθε στο τμήμα επειγόντων λόγω συγκοπτικού επεισοδίου χωρίς πρόδρομα συμπτώματα. Στο ηλεκτροκαρδιογράφημα παρέμενε η εικόνα Brugada τύπου 1 ενώ τα μυοκαρδιακά ένζυμα ήταν αρνητικά. Νέα μαγνητική τομογραφία καρδιάς που ακολούθησε απεικόνισε πλήρη υπο-

χώρηση του μυοκαρδικού οιδήματος, με παραμονή της κατανομής του LGE σε μη ισχαιμικό πρότυπο στο μεσοκοιλιακό διάφραγμα σε υπολογιζόμενη έκταση 8,5% της μάζας της αριστερής κοιλίας (**Εικόνα 1e, 1f, 1g**). Έχοντας πλέον έναν ασθενή με επίμονη ηλεκτροκαρδιογραφική εικόνα αυτόματου Brugada τύπου 1 παρά την υποχώρηση της φλεγμονής, η αρχική διάγνωση του Brugada rheocopy αμφισβητήθηκε, θεωρώντας πλέον ότι πρόκειται για ασθενή με σύνδρομο Brugada με συνύπαρξη επεισοδίου οξείας μυοκαρδίτιδας. Λαμβάνοντας υπόψη και το ιστορικό των δυο ανεξήγητων συγκοπτικών επεισοδίων χωρίς πρόδρομα συμπτώματα, αποφασίστηκε μετά από συζήτηση με τον ασθενή να προχωρήσουμε σε εμφύτευση απινιδωτή.

Βιβλιογραφικά δεν υπάρχουν αντίστοιχες αναφορές συνύπαρξης συνδρόμου Brugada με οξεία μυοκαρδίτιδα. Η οξεία μυοκαρδιακή φλεγμονή μπορεί να μιμηθεί ηλεκτροκαρδιογραφικά την εικόνα του συνδρόμου Brugada, ωστόσο ως

Εικόνα 1.

Λεζάντα εικόνας

1a Το ηλεκτροκαρδιογράφημα του ασθενούς

1b T1 mapping πρώτης μαγνητικής τομογραφίας καρδιάς με παθολογικές τιμές στο πρόσθιο τοίχωμα και το μεσοκοιλιακό διάφραγμα

1c T2 mapping πρώτης μαγνητικής τομογραφίας καρδιάς με παθολογικές τιμές στο πρόσθιο τοίχωμα και το μεσοκοιλιακό διάφραγμα

1d Καθυστερημένη ενανόθεση γαδολινίου με μη ισχαιμικό πρότυπο κατανομής στο μεσοκοιλιακό διάφραγμα στην πρώτη μαγνητική τομογραφία καρδιάς

1e Φυσιολογικές τιμές T1 mapping στη δεύτερη μαγνητική τομογραφία καρδιάς

1f Φυσιολογικές τιμές T2 mapping στη δεύτερη μαγνητική τομογραφία καρδιάς

1g Παραμένει η καθυστερημένη ενανόθεση γαδολινίου με μη ισχαιμικό πρότυπο κατανομής στη δεύτερη μαγνητική τομογραφία καρδιάς.

ένα Brugada phenocopy, η υποχώρηση της φλεγμονής θα πρέπει να συνοδεύεται με αντίστοιχη φυσιολογικοποίηση του ηλεκτροκαρδιογραφήματος.

Ο ασθενής παρέιχε έγγραφη συγκατάθεση για την δημοσίευση του ιστορικού του.

Βιβλιογραφία

1. Zeppenfeld K, Tfelt-Hansen J, de Riva M et al. 2022 ESC Guidelines for the management of patients with ventricular arrhythmias and the prevention of sudden cardiac death. Eur Heart J. 2022 Oct 21;43(40):3997-4126. doi: 10.1093/eurheartj/ehac262. PMID: 36017572.
2. Brugada J, Campuzano O, Arbelo E et al. Present Status of Brugada Syndrome: JACC State-of-the-Art Review. J Am Coll Cardiol. 2018;72(9):1046-1059. doi:10.1016/j.jacc.2018.06.037.